

Jaaroverzicht

BREEAM-NL 2019

De foto is genomen van het Mauritshuis. Dit museum toont een collectie wereldberoemde schilderijen, waaronder van Vermeer, Rembrandt en Rubens en heeft in 2019 een BREEAM-NL In-Use certificaat voor Asset, Beheer en Gebruik behaald. Voor alle BREEAM-NL projecten zie onze website breem.nl.

Onderdeel van

Dutch
Green Building
Council

BREEAM-NL in 2019

BREEAM-NL was in 2019 sterk in ontwikkeling. In het jaaroverzicht zie je welke resultaten zijn behaald met het duurzaamheidskeurmerk voor gebouwen en gebieden. Het jaaroverzicht toont daarnaast een aantal mooie, bijzonder duurzame projecten en geeft tevens een benchmark van de gemiddelde BREEAM-NL scores.

14.564.602 m² Totaal gecertificeerd m² vloeroppervlakte (december 2019)

Over BREEAM

Om de duurzaamheidsprestaties van gebouwen in beeld te brengen, is BREEAM-NL het internationaal erkende en onafhankelijke keurmerk. In Nederland zijn al ruim 1500 gebouwen of gebieden met BREEAM-NL gecertificeerd. BREEAM-NL beoordeelt gebouwen en gebieden op basis van meetbare prestaties binnen negen verschillende categorieën, zoals watermanagement, afval- en energiegebruik.

Gebouwen of gebieden met een BREEAM-NL certificaat kan je onderling vergelijken, omdat elk project langs dezelfde meetlat wordt gelegd. Ook kan je een gecertificeerd gebouw of gebied gebruiken als inspiratie. Het BREEAM-NL keurmerk is het meestgebruikte duurzaamheidskeurmerk voor bestaande gebouwen, nieuwbouw- en renovatieprojecten en gebieden in Nederland én Europa.

Over DGBC

Stichting Dutch Green Building Council (DGBC) is een landelijke maatschappelijke organisatie die zich inzet om de gebouwde omgeving in hoog tempo toekomstbestendig te maken. Wij doen dit vanuit de gedachte dat klimaatverandering sneller dan gedacht gaat en dat de urgentie tot het verduurzamen elke dag groter wordt. Dit doet DGBC onder andere met BREEAM, het meest gebruikte keurmerk in Europa om de duurzaamheidsprestaties van gebouwen en gebieden te beoordelen en te meten.

DGBC organiseert BREEAM-NL trainingen en leidt daarmee Experts en Assessoren op. Experts en Assessoren zijn belangrijk om gebouwen BREEAM-NL te certificeren. Jaarlijks worden de Experts en Assessoren voorgelicht en geharmoniseerd om up to date te blijven van de ontwikkelingen binnen BREEAM-NL.

115

Nieuw opgeleide
BREEAM-NL Experts
en Assessoren
in 2019

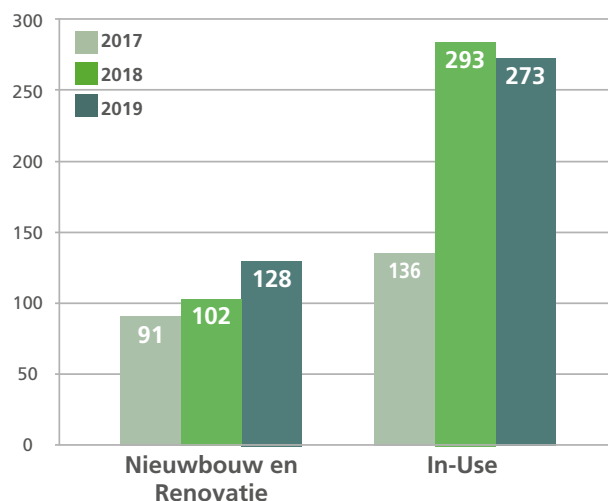
837

Totaal aantal
BREEAM-NL Experts
en Assessoren
in 2019

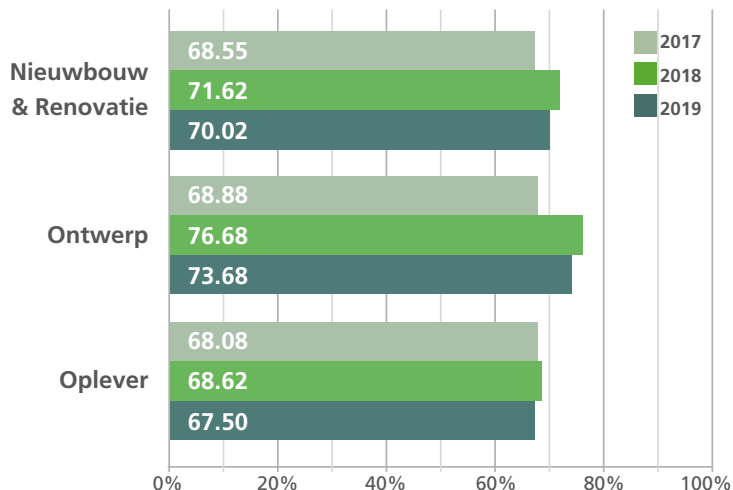
87

Assessoren op zeven
verschillende BREEAM-
NL gecertificeerde
locaties gehar-
moniseerd

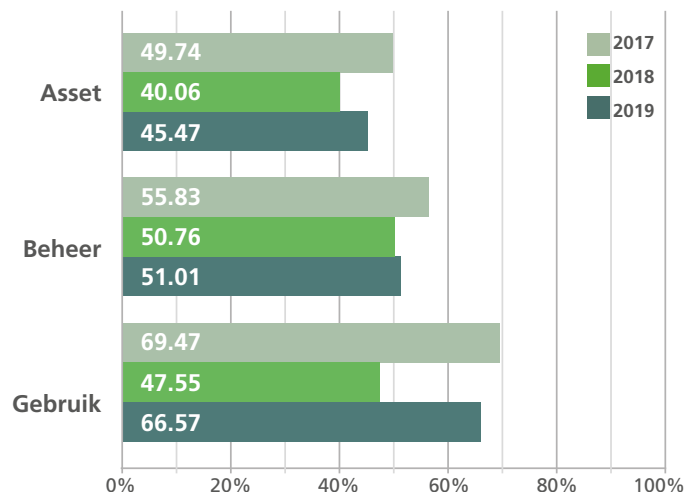
Aantal afgegeven certificaten

Gemiddelde score BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie certificaten

Gemiddelde score BREEAM-NL In-Use certificaten

BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie

BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie is in Nederland hét keurmerk om nieuwbouwprojecten en grootschalige renovaties te beoordelen op de duurzaamheidsprestatie. In 2019 hebben we een grote toename gezien in het aantal gecertificeerde gebouwen. Binnen met name industriële projecten zien we dat een toenemend aandeel kiest voor een duurzame certificering. Voor andere type projecten blijft dit marktaandeel ongeveer gelijk.

5.949.406 m²

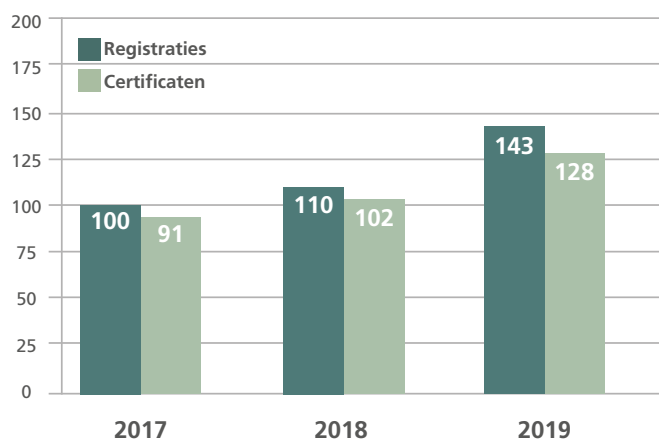
waarvan 23% in 2019 (1.4 miljoen m²)

Totaal gecertificeerd m² vloeroppervlakte
BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie
Opleverfase (t/m december 2019)

Registraties en Certificaten

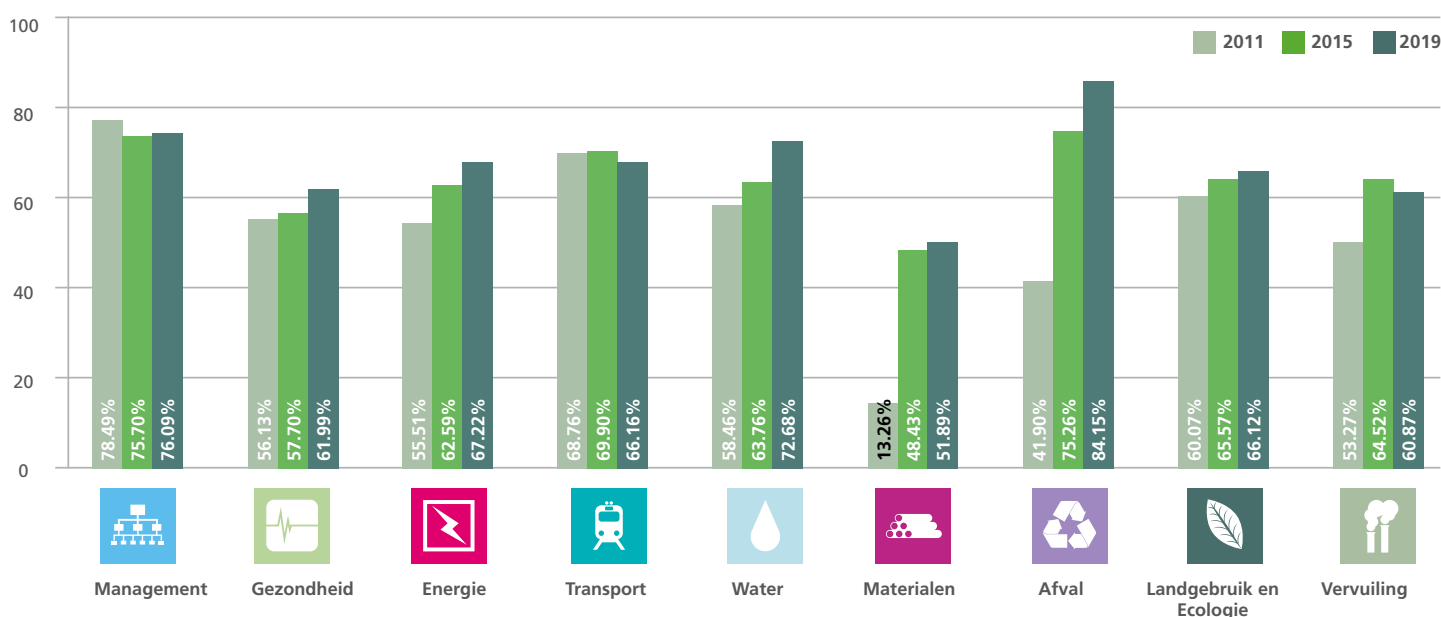
In 2019 is een flinke groei zichtbaar in het aantal geregistreerde en gecertificeerde projecten. De groei van het aantal certificaten was voorzien en kan worden verklaard door de groeiende bouwconomie.

Voordat een project conform Nieuwbouw en Renovatie wordt gecertificeerd, wordt eerst het project geregistreerd. Na registratie kan een Ontwerpcertificaat en/ of Oplevercertificaat worden behaald. In 2019 zijn zowel het aantal registraties, als het aantal certificaten sterk toegenomen.

Gemiddelde categoriescores

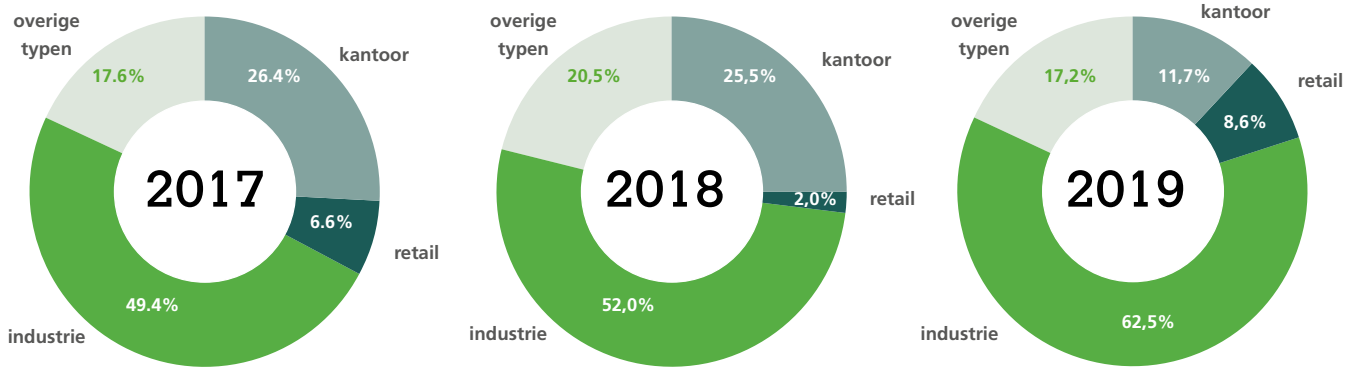
In 2010 zijn de eerste projecten met BREEAM-NL Nieuwbouw gecertificeerd. Er is inmiddels 10 jaar ervaring met het keurmerk. Door te kijken naar de gemiddelde scores op de verschillende categorieën is de ontwikkeling van duurzaam bouwen in Nederland goed zichtbaar. In 2011 was bijvoorbeeld de score op categorieën als Materialen en Afval aanzienlijk lager dan in 2019, terwijl de score op de categorie Management of Vervuiling redelijk gelijk is gebleven.

In de grafiek is een duidelijke trend te zien op drie thema's Energie, Gezondheid en Circulariteit (Materialen en Afval). De grootste vooruitgang is zichtbaar bij de categorie Materialen. In 2011 behaalde projecten hier een gemiddelde score van iets meer dan 13%, terwijl dit in 2019 meer dan 50% was. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat de gestelde eisen in 2011 erg nieuw waren voor de markt. Op bijvoorbeeld energie kennen we al decennia wetgeving, terwijl de Milieu Prestatie Gebouwen (MPG) pas in 2013 in het Bouwbesluit is opgenomen.

BREEAM-NL certificaten per gebouwtype

In de onderstaande cirkeldiagrammen is te zien dat de industrie een steeds groter aandeel heeft in het aantal afgegeven certificaten per jaar. BREEAM-NL kan worden gebruikt voor het certificeren van lichte industrie zoals distributiecentra.

Iconische en bijzondere projecten

Gebouw Atlas

Het bestuur van de universiteit ontving op 16 april 2019 het BREEAM-certificaat voor de duurzaamheid van gebouw Atlas, tijdens het Nationaal BREEAM-congres. Atlas is het resultaat van de dit jaar afgeronde renovatie van het voormalige Hoofdgebouw van de TU/e. Door de renovatie is de CO₂-uitstoot van het gebouw met zo'n 80 procent omlaag gegaan, terwijl het aantal gebruikers meer dan verdubbelde.

ECOstyle Kantoor

Het project behelst de nieuwbouw van 1.200m² kantoor en ongeveer 4.700m² magazijn (13,0m hoog). Het kantoor heeft een bijzondere uitstraling. Het kantoor en het magazijn worden zelfvoorzienend op gebied van energie, zuivert haar eigen rioolwater en hergebruikt regenwater.

Eestairs

Oprichting van de nieuwbouw van het kantoor en werkplaats voor Eestairs te Barneveld op de voormalige ontwikkellocatie van Palfinger. Palfinger is stilgelegd en wordt niet afgebouwd. Eestairs heeft deze locatie overgenomen inclusief de hoofdconstructie. Veel gebouwdelen en betonvloeren konden worden overgenomen wat als doelstelling gold voor dit werk.

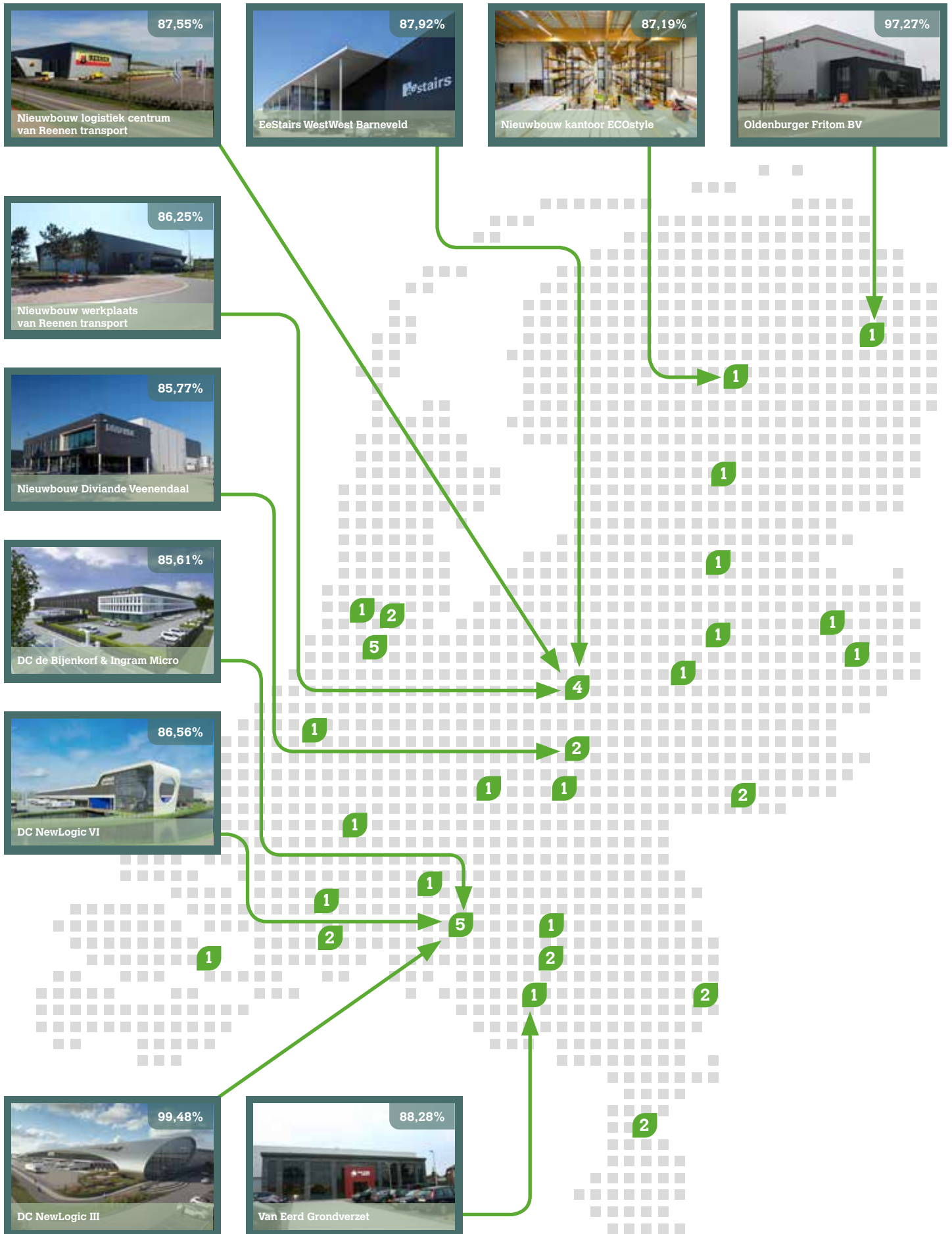
LRC Bouwblok C3A Kantoor Uffizi

Kantoor C3-A is onderdeel van de ontwikkeling Leidsche Rijn Centrum Kern in Utrecht. Dit project bestaat uit meerdere bouwblokken met een commerciële plint waaraan meer dan 10 jaar is gewerkt. Naast de kantoren en boven de winkels staan zo'n 750 appartementen, eronder een grote parkeergarage en expeditiestraat.

Industriële BREEAM-NL projecten

Vele industriële gebouwen hebben in 2019 een BREEAM-NL oplevercertificaat behaald. Deze kaart geeft al deze projecten in Nederland weer. Enkele projecten met een Outstanding score zijn uitgelicht.

BREEAM-NL In-Use

Voor bestaande utiliteitsgebouwen is BREEAM-NL In-Use hét managementinstrument in de transitie naar een duurzaam gebouw of portefeuille. Het toepassen van BREEAM-NL In-Use levert je waardevolle inzichten op, waarmee je het verduurzamingstraject van je gebouw kunt vastleggen, monitoren en verbeteren.

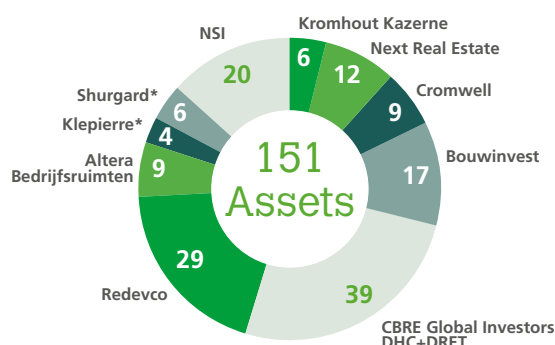
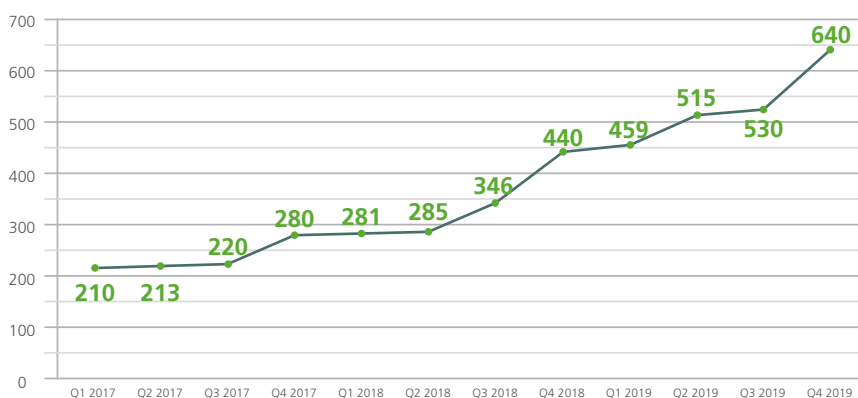
8.615.196 m²

Totaal gecertificeerd m² vloeroppervlakte BREEAM-NL In-Use (t/m december 2019)

In 2019 is **46%** meer vloeroppervlak gecertificeerd dan in 2018 (3,1 miljoen m²)

BREEAM-NL In-Use in 2019

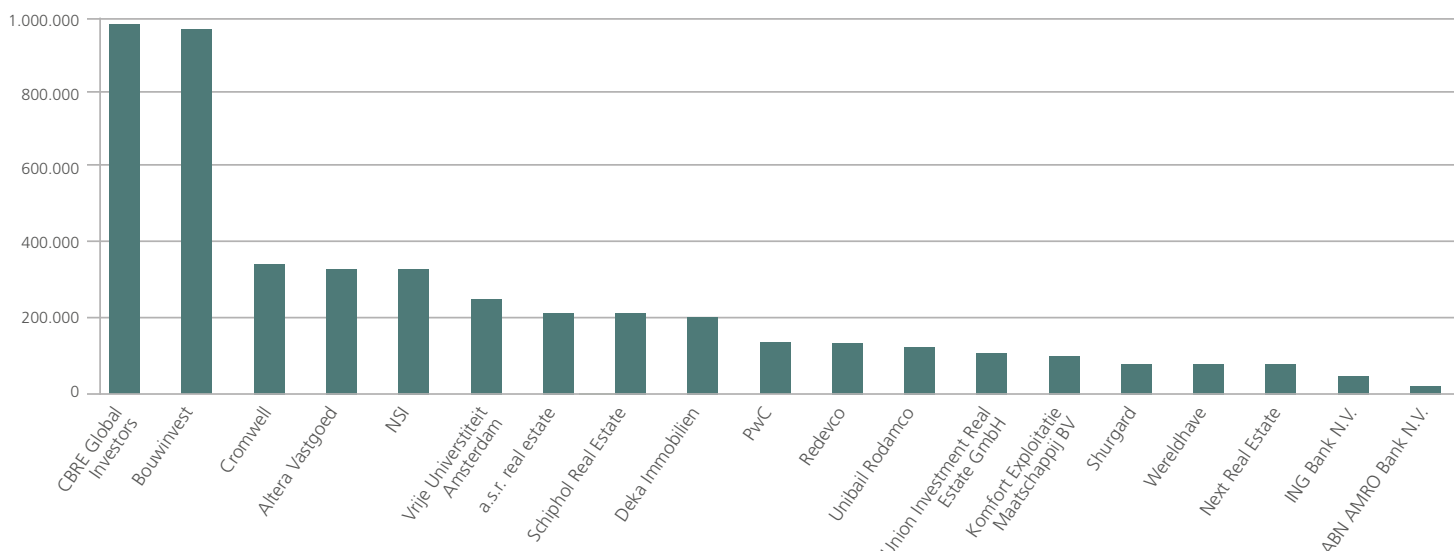
De toenemende aandacht voor het verduurzamen van bestaand vastgoed is terug te zien in een toenemend gebruik van BREEAM-NL In-Use. Steeds meer nieuwe organisaties starten met BREEAM-NL In-Use om actief de route naar een duurzame huisvesting te managen, monitoren en te toetsen. Daarnaast gebruiken steeds meer partijen het (drie)jaarlijkse hercertificeringsmoment om de score te verbeteren of om een extra deel (Asset, Beheer of Gebruik) toe te voegen. Zoals uit onderstaande grafieken blijkt is in 2019 het aantal geldige certificaten aanzienlijk toegenomen. Ook kozen een tiental opdrachtgevers in 2019 de portfolio-aanpak, om concrete stappen te zetten naar een toekomstbestendig portfolio.

* Onderdeel van een breder internationaal portfolio

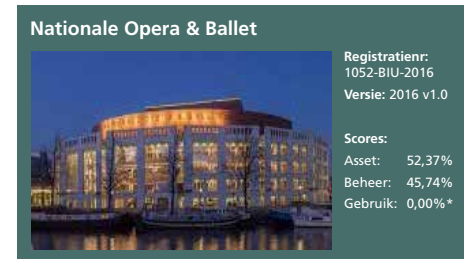
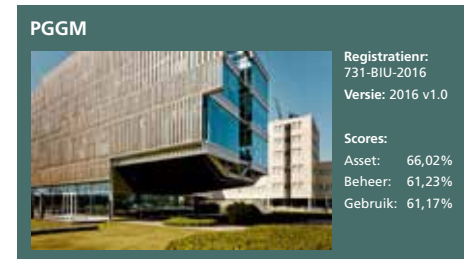
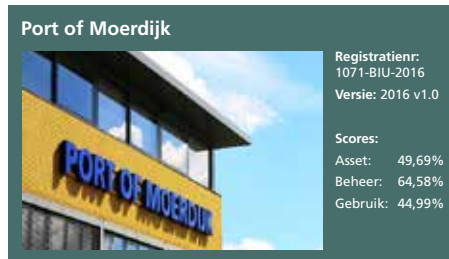
Gecertificeerd vloeroppervlak per opdrachtgever

Onderstaande grafiek geeft de hoeveelheid geldig gecertificeerd vloeroppervlak per opdrachtgever weer in 2019. Alleen opdrachtgevers met een totaal gecertificeerd vloeroppervlak van meer dan 75.000 m² bruto vloeroppervlak worden getoond.

De hoogste certificaten met Asset, Beheer én Gebruik

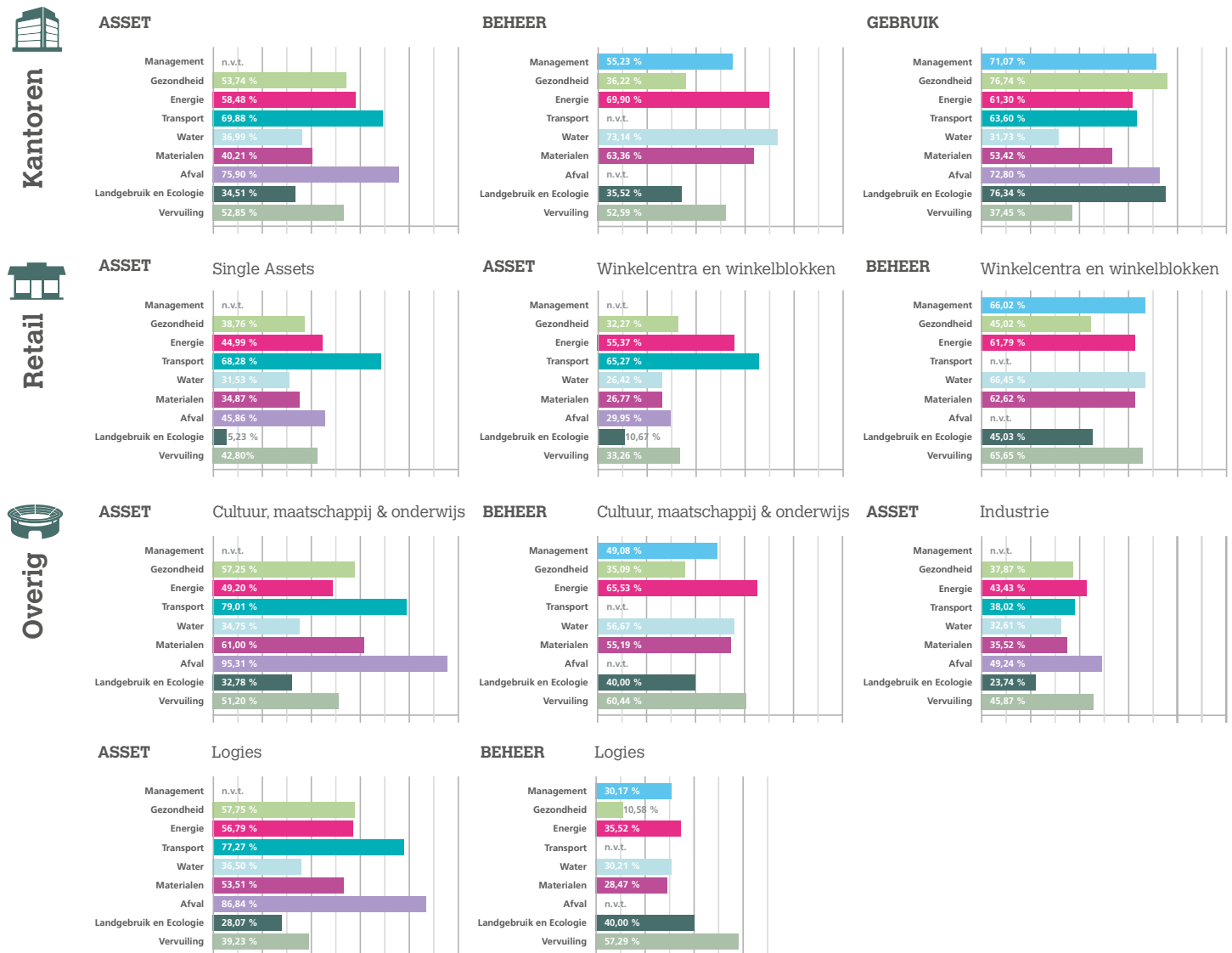
In 2019 zijn zes projecten gecertificeerd voor de delen Asset, Beheer én Gebruik van BREEAM-NL In-Use. Deze organisaties tonen hiermee aan dat er niet alleen een hoog niveau wordt behaald voor de duurzaamheidsprestaties van het gebouw zelf, maar ook voor een duurzaam beheer en gebruik. De hoogste certificaten scorende met **Asset, Beheer én Gebruik**:

* Nationale Opera & Ballet heeft voor deel 3, Gebruik, een Letter of Compliance behaald.

Gemiddelde categorie scores

Via de onderstaande benchmarks kun je de score van je project vergelijken met de gemiddelden in de sector. De benchmarks per gebouwtype zijn gebaseerd op geldige certificaten op 1 januari 2019.

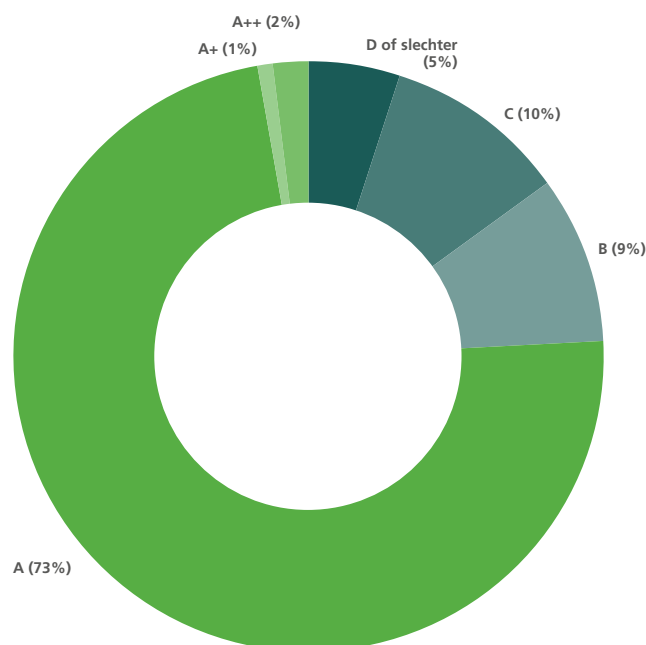
In-Use Kantoren Special

De kantorensector is sterk in beweging. Door de verplichting waarbij kantoren per 1 januari 2023 over minimaal een energielabel C moeten beschikken, worden slecht energiepresterende gebouwen verplicht een energielabelsprong te maken. Hoe presteren BREEAM-NL In-Use gecertificeerde kantoren in 2019 ten opzichte van deze energielabel verplichting?

Energielabels van gecertificeerde In-Use kantoren

In 2019 zijn 104 kantoren met een energielabel gecertificeerd met BREEAM-NL In-Use. Uit het cirkeldiagram blijkt dat bijna driekwart van de gecertificeerde kantoren over een energielabel A beschikt. Van deze kantoren met een energielabel A heeft ruim 60% een Very Good kwalificatie of hoger gehaald.

Slechts een klein deel (5%) van de gecertificeerde kantoren voldoet niet aan de energielabel verplichting in 2023. Het overgrote deel van de kantoren die in 2019 zijn gecertificeerd, is hiermee voorbereid op de toekomstige energielabel wetgeving.

Een BREEAM-NL In-Use gecertificeerd kantoor* in 2019, verbruikt gemiddeld

32,43%

minder energie dan het gemiddelde energieverbruik van een kantoor in Nederland

72,93%

van de kantoren in Nederland met een energielabel hebben een label C of hoger

95%

van de BREEAM-NL In-Use gecertificeerde kantoren in 2019 hebben een label C of hoger

Hoogste energiescore

Een aantal bijzondere kantoren met een hoge energieprestatie zijn in 2019 gecertificeerd. Deze onderstaande drie projecten hebben de hoogste score op de categorie 'Energie' gehaald voor Asset, Beheer of Gebruik.

Hoogste energiescore op Asset

De Plataan

Duurzaamheidsmaatregelen:
- Lucht-water warmtepomp
- Na-isolatie van gevels en dak
- Zonnepanelen
- LED verlichting met aanwezigheidsensoren.

Hoogste energiescore op Beheer

a.s.r. Archmideslaan

Duurzaamheidsmaatregelen:
- Alle energiebesparende maatregelen met een Terugverdientijd van minder van vijf jaar uitgevoerd.
- Door continue monitoring wordt een juiste werking van de installaties geborgd.

Hoogste energiescore op Gebruik

PwC Breda - Lage Mosten

Duurzaamheidsmaatregelen:
- Aanstelling energie-of milieu coördinator
- Gebruik van energiezuinige ICT apparatuur
- Jaarlijks evenement bewustwording energieverbruik

* Gecertificeerd volgens de Beoordelingsrichtlijn 2016 voor Deel 2 Beheer

BREEAM-NL In-Use Dashboard

In 2019 is het BREEAM-NL In-Use Dashboard ontwikkeld. Dit Dashboard is, op basis van de input en bijdrage van vastgoedfondsen en organisaties, ontwikkeld om het inzicht in de uitkomsten van de BREEAM-NL In-Use certificering te verbeteren. Zo toont het dashboard onder andere de scores op gebouw- en portfolio niveau, stelt het dashboard je in staat om de prestaties te vergelijken met de benchmark en kan je de prestaties over de afgelopen jaren monitoren. Hieronder worden enkele visuals getoond van het Dashboard. Via <https://demo-dashboard-inuse.assessmenttool.nl/> kunt u een demo versie van het volledige dashboard bekijken.

Portfolio score kaart

De portfolio score geeft (de gemiddelde) score van het portfolio of gebouw per deel van BREEAM-NL In-Use (Asset, Beheer en Gebruik)

PORTFOLIOSCORE

ASSET

Beoordeling van de gebouw- en locatie-specifieke aspecten.

BEHEER

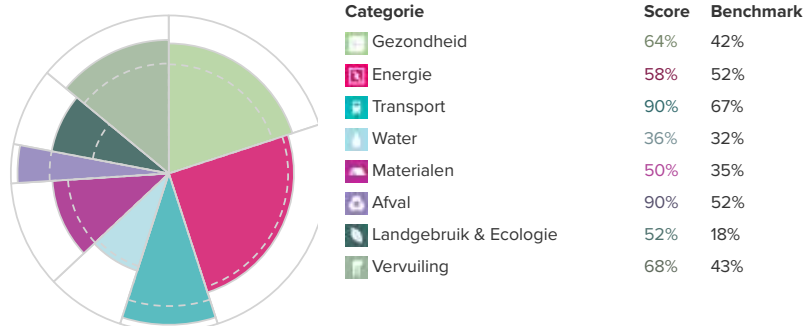
Beoordeling van de wijze van het beheer en onderhoud van het gebouw.

GEBRUIK

Beoordeling van de wijze waarop de gebruiker of huurder met het gebouw omgaat.

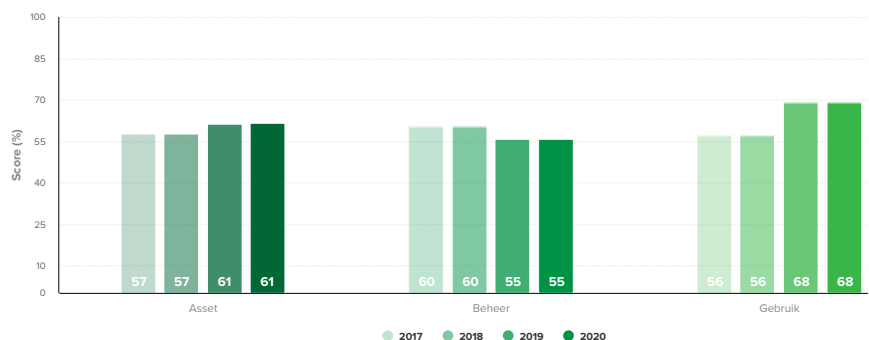
Asset Score

De windroos geeft (de gemiddelde) score van de negen categorieën van het portfolio of gebouw en geeft de mogelijkheid om de score te vergelijken met de benchmark (de stippellijn). In het Dashboard kan verder ingezoomd worden op de gemiddelde scores van de credits in de betreffende categorie.

Jaarlijkse monitoring

Door het dashboard kan de voortgang van het verbeteren van de BREEAM-NL In-Use scores, en hiermee het verduurzamingstraject, gemonitord worden.

BREEAM-NL Gebied

Met BREEAM-NL Gebied wordt de duurzaamheidsprestatie van een heel gebied beoordeeld en verbeteringen gestimuleerd. Zowel de herontwikkeling van bestaande gebieden als de ontwikkeling van nieuwe gebieden kan worden beoordeeld.

4.519 Hectare

 Totaal gecertificeerd (t/m december 2019)

BREEAM-NL Gebied in 2019

In 2018 is het vernieuwde keurmerk gelanceerd. In verband met de relatief langere looptijd van gebieds(her)ontwikkelingen zijn er nog geen projecten gecertificeerd, wel zijn er het afgelopen jaar 3 nieuwe projecten geregistreerd waar op dit moment hard wordt gewerkt om ook tot certificering over te gaan.

Naast registratie is er veel interesse bij gemeenten om van gebieden in (her)ontwikkeling en/of transitie de duurzaamheidsprestatie te toetsen en beoordelen. Het schema biedt belangrijke handvaten voor een duurzame invulling van de ruimtelijke omgeving, waarin ook steeds vaker de koppeling met de aanwezige (nieuwbouw) gebouwen wordt gevonden.

BREEAM-NL op de Haagse Hogeschool

Studenten van de Haagse Hogeschool hebben zich in de rol van BREEAM Expert verdiept. Na een workshop hebben ze met BREEAM-NL Gebied hun duurzame visie over de Internationale Zone van Den Haag gepresenteerd.

Drie geregistreerde projecten

Stepeler fase 1

Ten noorden van Haaksbergen wordt in fase 1 circa 10 Ha bedrijventerrein ontwikkeld tot duurzaamste bedrijventerrein van Twente

Schiphol Tradepark

De hercertificering van het Schiphol Trade Park heeft duurzaamheid als uitgangspunt en biedt ten zuiden van Schiphol een hoogwaardige broedplaats voor internationale handel en innovatieve logistiek.

Kampershoek 2.0

Op een strategische locatie tussen de Europese toptechnologie-driehoek Eindhoven-Leuven-Aken wordt 70 Ha aan bedrijvenpark ontwikkeld met een duurzaam en groen karakter

Overname uit dit artikel is toegestaan mits met bronvermelding: Dutch Green Building Council, 2020

Ga naar www.breeam.nl voor meer informatie

Volg BREEAM-NL ook op Twitter @BREEAMnl #BREEAMnl

Dutch Green Building Council

Zuid Hollandlaan 7
2596 AL Den Haag

T +31 (0)88 55 80 100
www.dgbc.nl
www.breeam.nl

BREEAM[®] NL